

**COME
RES**

Advancing Renewable
Energy Communities

Wspieranie wspólnot energii odnawialnej w Europie

**Przystępna energia.
Lokalna własność. Odporność.**

Tytuł →

Wspieranie wspólnot energii odnawialnej w Europie: Przystępna energia. Lokalna własność. Odporność.

Warunki użytkowania →

Niniejsza publikacja powstała w ramach m.in. projektu COME RES i jest udostępniona na licencji Creative Common Attribution 4.0. International (CC BY-ND 4.0).

Data publikacji →

Styczeń 2023 r

Autor →

→ Arthur Hinsch (ICLEI Europe)

Współautorzy →

→ Dr. Maria Rosaria Di Nucci (FUB)
→ Michael Krug (FUB)
→ Carsten Rothballer (ICLEI Europe)
→ Lucy Russell (ICLEI Europe)

Przetłumaczyła →

→ Anna Dyląg

W oparciu o produkty opracowane w ramach projektu COME RES przez wszystkich partnerów

Projekt i układ →

unger+ kreative strategien GmbH
www.ungerplus.de

O projekcie →

COME RES to projekt w ramach programu Horyzont2020, którego celem jest zwiększenie udziału energii odnawialnej w sektorze energii elektrycznej. Aby to osiągnąć, projekt koncentruje się na rozwoju wspólnot energii odnawialnej w dziewięciu krajach europejskich, ucząc się od regionów z zaawansowanym rozwojem energetyki wspólnotowej i wspierając regiony docelowe z potencjałem do dalszego rozwoju wspólnot energetycznych.

Dowiedz się więcej →

www.come-res.eu

Zdjęcia →

→ Gyusko / Dreamstime (1)
→ Benjamin Haas / Dreamstime (2)
→ Eduard Zayonchkovski / Dreamstime (4)
→ Yuri Arcurs / Dreamstime (9)
→ Martin Bergsma / Dreamstime (11)
→ Dr. Maria Rosaria Di Nucci (13)
→ Temistocle Lucarelli / Dreamstime (17)
→ Dezzor / Dreamstime (18)
→ Croma Store (21)
→ Rtbilder / Dreamstime (23)
→ Richard Billingham / Dreamstime (24)

Treść

Słowo wstępne

STRONA → 4

Siła społeczności w czasach kryzysu energetycznego

STRONA → 6

Teraz bardziej niż kiedykolwiek: Umożliwić społecznościom korzystanie z energii odnawialnej!

STRONA → 8

Najlepsze praktyki w całej Europie. Co można przenieść?

STRONA → 12

Szanse i wąskie gardła w finansowaniu wspólnot energii odnawialnej

STRONA → 14

Samorządy lokalne/regionalne i wspólnoty energii odnawialnej – dream team

STRONA → 16

One-Stop-Solution dla wszystkiego, co związane z energią wspólnotową: Community Energy Platform

STRONA → 20

Perspektywy

STRONA → 22

Przydatne zasoby

STRONA → 22

Słowo wstępne

Wspólnoty energii odnawialnej (REC) mogą odegrać ważną rolę w przejściu do społeczeństwa niskoemisyjnego poprzez zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w miksie energetycznym, ale także poprzez zapewnienie elastyczności dzięki zrównoważeniu podaży i popytu na energię na poziomie lokalnym, zmniejszeniu kosztów i tworzeniu lokalnej wartości dodanej. Zgodnie z wieloma badaniami nad społeczną akceptacją energii odnawialnej, COME RES podkreślił, że lokalna własność i lokalne korzyści są ważnymi wymiarami dla akceptacji społecznej, ponieważ generują zaufanie i wpływ na procesy. W związku z tym energetyka komunalna – a w szczególności REC – stanowi żyzny grunt dla oddolnej transformacji systemu energetycznego i stanowi kluczowy wkład w zwiększenie decentralizacji systemu energetycznego.

W trakcie realizacji projektu COME RES, 16 partnerów z Belgii, Niemiec, Włoch, Łotwy, Holandii, Norwegii, Polski, Portugalii i Hiszpanii przeanalizowało bariery, bodźce, potencjały, dobre praktyki, modele biznesowe i możliwości transferu, jak również rozwój polityki, a ostatecznym celem było ułatwienie włączenia REC do głównego nurtu polityki i wspieranie wdrażania tzw. ram umożliwiających.

Przepisy mające na celu stymulowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii zawarte w zmienionej dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED II) wymagają od wszystkich państw członkowskich włączenia energii wspólnotowej do głównego nurtu polityki poprzez zapewnienie ram umożliwiających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Jest to ogromna siła napędowa, ale złożoność przepisów związanych z energią ze społeczności lokalnych nie jest łatwa do opanowania. Z pomocą grup interesariuszy utworzonych we wszystkich dziewięciu krajach, składających się z partnerów projektu i zaangażowanych społeczności energetycznych, spółdzielni, gmin, stowarzyszeń, władz publicznych, podmiotów rynkowych i politycznych, COME RES dokonało przeglądu krytycznych barier, które powstrzymują rozwój REC. Zostało to zakończone kompleksową analizą obecnego stanu transpozycji RED II, jak również rekomendacjami politycznymi dla unijnych, krajowych i regionalnych decydentów.

Osobliwością naszego projektu jest jego specyficzne skupienie się na kilku regionach docelowych w dziewięciu

krajach, gdzie energia wspólnotowa ma potencjał do dalszego rozwoju, oraz regionach modelowych, gdzie energia wspólnotowa jest na bardziej zaawansowanym etapie rozwoju. W ciągu ostatnich trzydziestu miesięcy COME RES przeanalizował cechy polityczne, administracyjne, prawne, społeczno-ekonomiczne, przestrzenne i środowiskowe oraz przyczyny stosunkowo powolnego wdrażania REC w tych regionach docelowych. Dostosowanie praktyk planowania i uczestnictwa, jak również modeli własności wymaga czasu. Władze lokalne często borykają się z ograniczeniami czasowymi, informacyjnymi i kadrowymi. W COME RES zastanowiliśmy się nad tym wszystkim, wybraliśmy najlepsze praktyki, które można przenieść, opracowaliśmy cztery mapy drogowe transferu i cztery plany działania, wyciągnęliśmy wnioski polityczne i sformułowaliśmy zalecenia również na poziomie regionalnym.

Niniejsza publikacja podkreśla, w jaki sposób kraje COME RES mogą liczyć na bogactwo doświadczeń i innowacyjnych rozwiązań na poziomie lokalnym i regionalnym oraz jak ich elementy mogą być łatwo zaadaptowane do innych kontekstów i przeniesione w inne miejsce, a tym samym przyczynić się do stworzenia bardziej odpornego i integracyjnego systemu energetycznego. Pokazujemy, dlaczego REC są ważnymi nośnikami wspierającymi dogłębną transformację gospodarki i społeczeństwa w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej w sposób, który zarówno uwzględnia warunki krajowe, jak i sprawiedliwość społeczną. Dzięki lokalnej własności, zbiorowej samokonsumpcji i dzieleniu się energią, REC-y okazują się skuteczne w obniżaniu kosztów energii ponoszonych przez ludzi, a jednocześnie zwiększają akceptację dla infrastruktury energii odnawialnej. To właśnie mamy na myśli mówiąc o „łączeniu długoterminowych wizji z krótkoterminowymi działaniami” – hasło, które wybraliśmy dla COME RES.

Zapraszam czytelników, w szczególności decydentów, społeczności energetyczne, stowarzyszenia, agencje energetyczne, władze publiczne, podmioty rynkowe i zainteresowanych obywateli do zainspirowania się przedstawionymi tu rozwiązaniami i zastanowienia się, w jaki sposób REC mogą stać się synonimem tworzenia lokalnej wartości i mogą być promowane w sposób, który wzmacnia procedury planowania partycypacyjnego i integracyjnego.

Dr. Maria Rosaria Di Nucci
Koordynator COME RES
Research Center for Sustainability
Freie Universität Berlin

Siła społeczności w czasach kryzysu energetycznego

Obywatele w Europie i innych krajach stoją w obliczu bezprecedensowych cen energii. Wielu z nich z trudem wiąże koniec z końcem, podczas gdy znaczna liczba uczestników rynku energetycznego w 2022 r. osiągnęła rekordowe zyski na koszt konsumentów końcowych.

Jednocześnie rządy, na różnych szczeblach, próbowały opanować liczne kryzysy, wdrażając krótkoterminowe środki mające na celu obniżenie kosztów energii dla gospodarstw domowych i MŚP.

Chociaż były one i nadal są konieczne, przynoszą jedynie tymczasową ulgę i nie są odpowiednie w dłuższej perspektywie. Obecny kryzys pokazuje, że konieczne jest skupienie się na zdecentralizowanym modelu energetycznym, opartym na odnawialnych źródłach energii, magazynowaniu i inteligentnych sieciach, w którym konsumenci biorą aktywny udział w systemie energetycznym. Model ten jest zrównoważony nie tylko pod względem środowiskowym, ale także ekonomicznym i społecznym. Jednak, paradoksalnie, negatywne skutki kryzysu energetycznego materializują się przede wszystkim w społecznościach lokalnych.

Nigdy wcześniej nie było tak oczywiste, że modele energetyczne zorientowane lokalnie są lepiej przystosowane do dostarczania energii obywatelom w sposób sprawiedliwy i przejrzysty. Będąc mniej zależnymi od niestabilności europejskiego rynku energetycznego, lokalne rozwiązania energetyczne mogą dostarczać energię odnawialną odbiorcom końcowym po kosztach, a

także usługi, które są bardziej dostosowane do potrzeb i specyfiki lokalnych realiów.

Modele te są w istocie zakorzenione w lokalnej społeczności. REC są wypróbowaną i przetestowaną metodą zapewnienia sprawiedliwego i integracyjnego przejścia na energię. Poprzez lokalną własność, zbiorową samokonsumpcję i dzielenie się energią, wspólnoty energii odnawialnej okazują się być skuteczne w zmniejszaniu kosztów energii ponoszonych przez ludzi, a jednocześnie zwiększają akceptację dla infrastruktury energii odnawialnej. Motywacje do tworzenia wspólnot energetycznych są różne, ale prawie zawsze istnieje nieodłączny związek pomiędzy lokalnym poczuciem miejsca i wspólnoty a pragnieniem „odzyskania” lub przejęcia odpowiedzialności za system energetyczny. Dotyczy to również obniżenia rachunków za energię dla wrażliwych członków społeczności bez narzucania im odgórnych rozwiązań. Nieodłączna demokratyczna i niedochodowa orientacja REC umożliwia takie rozwiązania.

W niniejszej broszurze, w „spotlightach” zaprezentowane zostanie bogactwo doświadczeń krajów należących do COME RES i będą one stanowić wizytówkę innowacyjnych rozwiązań w zakresie promocji REC.

SPOTLIGHT

Basen Grenzland

Grenzland Pool to pula społecznościowych projektów energetycznych w Północnej Fryzji w Niemczech, w tym pięć społecznościowych farm wiatrowych, farm słonecznych, projektów zielonego wodoru, jak również innych projektów społecznościowych. Jako jedna z pięciu wspólnotowych farm wiatrowych, farma Grenzstrom Vindtved jest produktem lokalnych społeczności, zwłaszcza rad gminnych i wysiłków rolników. Spółka operacyjna przekazuje świadczenia rzeczowe na rzecz społeczności lokalnych, stowarzyszeń społecznych i inicjatyw. Utworzono fundację, która wspiera cele społeczne i działania na rzecz oszczędzania energii na poziomie lokalnym. Szczególną uwagę zwraca się na zapewnienie korzyści gospodarstwom domowym znajdującym się w trudnej sytuacji, które nie mogą bezpośrednio uczestniczyć w projekcie, np. ze względu na ograniczenia finansowe. Farma wiatrowa zainwestowała w rozwój lokalnej sieci szerokopasmowej i regularnie przekazuje darowizny na rzecz lokalnych i regionalnych organizacji społecznych, na festiwale dziecięce, straż pożarną itp.

SPOTLIGHT

Agra do Amial

Ten REC w Porto, Portugalia, jest rozwijany specjalnie w ramach dzielnic domów socjalnych z dedykowanymi działaniami promującymi udział 181 rodzin. Mając na celu złagodzenie ubóstwa energetycznego poprzez obniżenie kosztów energii, REC będzie obejmował produkcję energii elektrycznej z paneli PV zainstalowanych na dachach, która będzie następnie zużywana w obrębie społeczności, a nadwyżka będzie sprzedawana do sieci. Oprócz jednostek magazynowania, REC będzie również świadczyć usługi energetyczne związane z efektywnością energetyczną i reagowaniem na popyt dla swoich członków, aby zmaksymalizować wykorzystanie lokalnej produkcji i promować udział członków społeczności w świadczeniu usług energetycznych.

Jednostki REC są doskonałym sposobem na zwiększenie odporności systemu energetycznego poprzez zwiększenie lokalnego bezpieczeństwa dostaw oraz zabezpieczenie obywateli przed wysokimi cenami energii.

Ponadto, REC są odpowiednimi narzędziami do ochrony obywateli przed niestabilnością rynku energii elektrycznej. Jednocześnie ocena potencjału REC w

regionach docelowych dokonana przez COME RES rzuciła dodatkowe światło na to, co jest potrzebne. Chociaż ogólnie rzecz biorąc, w regionach objętych programem COME RES istnieje duży potencjał w zakresie własności obywatelskiej, cele można w większości przypadków osiągnąć jedynie poprzez uzupełnienie inwestycji bezpośrednich inwestycjami lokalnych MŚP i władz lokalnych oraz innymi środkami finansowania.

SPOTLIGHT

ZuidtrAnt

Spółdzielnia energii odnawialnej ZuidtrAnt we Flandrii w Belgii została założona w 2013 roku po tym, jak seria lokalnych wydarzeń w sąsiednich miastach i gminach Antwerpii zgromadziła grupę obywateli, którzy byli już zaangażowani w kilka grup w celu inicjowania zrównoważonego rozwoju swoich społeczności (np. kawiarnie naprawcze, wydarzenia klimatyczne, wydarzenia informacyjne itp.) Oprócz produkcji lokalnej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, spółdzielnia tworzy lokalną wartość dodaną, „odciążając” obywateli poprzez organizację wspólnych zakupów paneli słonecznych, baterii domowych, doradztwa w zakresie oszczędności energii i wsparcia remontowego. ZuidtrAnt aktywnie współpracuje również z publicznymi ośrodkami pomocy społecznej, towarzystwami budownictwa społecznego i innymi organizacjami non-profit, które pracują z osobami potrzebującymi.

Teraz bardziej niż kiedykolwiek: umożliwić społecznościom korzystanie z energii odnawialnej

Wspólnotowe inicjatywy energetyczne mają długą historię funkcjonowania w kontekście regulacyjnym i na rynkach, które nie odzwierciedlają w wystarczającym stopniu ich specyficznych warunków działania. Pod tym względem historia energetyki wspólnotowej jest zasadniczo historią adaptacji i eksperymentowania w ramach ograniczeń scentralizowanego modelu energetycznego.

Jednakże, jak wykazały liczne najlepsze praktyki i dyskusje prowadzone w ramach krajowych biur COME RES, odpowiednie regulacje i dedykowane ramy wspierające są kluczowe dla włączenia REC do głównego nurtu polityki.

Wszystkie państwa członkowskie UE wprowadzają obecnie krótkoterminowe środki mające na celu zmniejszenie obciążenia konsumentów końcowych wysokimi kosztami energii, ale bardziej właściwym rozwiązaniem długoterminowym byłoby właściwe włączenie do systemów energetycznych roli regionalnych źródeł energii, lokalnej zbiorowej konsumpcji własnej oraz wspólnego korzystania z energii. Rozwiązania te mają udowodnione działanie w zakresie obniżania cen energii dla gospodarstw domowych. W pakiecie na rzecz czystej energii, w zmienionej dyrektywie w sprawie energii odnawialnej (RED II) oraz w dyrektywie w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (IEMD) wzywa się państwa członkowskie do wdrożenia takich ram. Czynione są postępy, jednak proces ten okazuje się trudny, a postępy różnią się w zależności od kraju. Podczas gdy kilka krajów należących do COME RES zapoczątkowało fundamentalne zmiany w projektach swoich rynków energetycznych, aby dostosować się do transformacji energetycznej w większym stopniu sterowanej przez obywateli, tylko kilka krajów osiągnęło stopień transpozycji, który spełniałby wymogi europejskie.

Regionalne zasoby energetyczne mogą stanowić wielorakie rozwiązanie dla różnych obecnych kryzysów energetycznych i klimatycznych. Jako takie, regionalne wspólnoty energetyczne mogą przyczynić się do stabilizacji kosztów/cen energii i zmniejszenia ryzyka ubóstwa energetycznego, wzmocnienia odporności systemu i bezpieczeństwa energetycznego, zmniejszenia potrzeby inwestycji w rozbudowę/ wzmocnienie sieci elektrycznej, stworzenia lokalnej wartości dodanej i zatrudnienia, zwiększenia spójności społecznej i demokracji oraz zwiększenia lokalnej akceptacji dla projektów dotyczących energii odnawialnej.

COME RES dostarczyło kompleksowy przegląd obecnego stanu transpozycji, jak również zalecenia polityczne dla UE

i krajowych decydentów w różnych raportach (rezultaty projektu). Kompaktowy opis można znaleźć w raportach i informacjach politycznych wymienionych na końcu niniejszej publikacji.

W ośmiu państwach członkowskich UE oraz w Norwegii, COME RES przyczyniło się do procesu formułowania polityki dla regionalnych wspólnot gospodarczych na poziomie krajowym i regionalnym, szczególnie poprzez biura interesariuszy projektu. Kraje te to Niemcy, Holandia, Polska, Portugalia, Hiszpania, Łotwa, Belgia (Flandria), Norwegia i Włochy. Wszystkie biura z powodzeniem zaangażowały decydentów i władze publiczne, zapewniając zaangażowanie polityków, ministerstw, władz lokalnych, organizacji doradztwa politycznego itp.

Osiągnięto również dobry poziom uczestnictwa inicjatyw i spółdzielni energetycznych, jak również stowarzyszeń i innych grup interesu. Nawet jeśli nie wszystkie grupy interesariuszy były reprezentowane we wszystkich działaniach we wszystkich krajach, grupy zaangażowane zapewniły różnorodność perspektyw i interesów w zakresie wdrażania inicjatyw społecznościowych dotyczących energii odnawialnej.

Wszystkie biura poświęciły część agendy swoich działań na dyskusję na temat transpozycji RED II w swoich krajach, zapewniając ocenę obecnych ram prawnych i regulacyjnych dla REC. Dyskusje te pozwoliły partnerom projektu towarzyszyć ostatnim zmianom krajowym w zakresie wdrażania przepisów mających zastosowanie do inicjatyw wspólnot energetycznych i podkreślić perspektywę różnych interesariuszy na trwający proces transpozycji. Działania w ramach biur były szczególnie istotne dla zapewnienia doradztwa decydentom odpowiedzialnym za rozwój ram umożliwiających REC. Laboratoria polityczne COME RES działały jako neutralne forum do dyskusji nad rozwojem podstaw prawnych, tworzeniem ram umożliwiających oraz uwzględnieniem REC w systemach wsparcia.

SPOTLIGHT

Łotewskie Biuro Interesariuszy

Na Łotwie procesowi transpozycji dyrektywy RED II do prawa krajowego od samego początku towarzyszyło biuro krajowe. Ministerstwo Gospodarki było regularnym uczestnikiem biur krajowych; odpowiedzialni urzędnicy ministerialni aktywnie angażowali się we wzajemną wymianę informacji i regularnie informowali uczestników biur o transpozycji unijnego pakietu legislacyjnego „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” do prawa łotewskiego oraz zapraszali ich do komentowania projektów aktów prawnych i przedstawiania opinii. Inspirująca rola COME RES została oficjalnie uznana w adnotacji znowelizowanego łotewskiego prawa energetycznego i ustawy o rynku energii elektrycznej.

SPOTLIGHT

Belgijsko-holenderskie biuro obsługi interesariuszy

Belgijsko-holenderskie biuro krajowe zgromadziło interesariuszy z Flandrii (Belgia) i Holandii w celu współpracy w ramach transgranicznego biura. Ułatwiło to nawiązywanie kontaktów pomiędzy zainteresowanymi stronami, które w przeciwnym razie nie nawiązałyby ze sobą kontaktu, a także zaoferowało zainteresowanym stronom z zaangażowanych krajów wyjątkowe doświadczenie, które pozwoliło na lepsze postrzeganie tego, jak diametralnie różne mogą być sprawy „za granicą”, a jednocześnie pokazało, jak różne kraje reagują na to samo europejskie prawodawstwo.

SPOTLIGHT

Norweskie biuro interesariuszy

Dyskusje w Norwegii ujawniły różne interesy zainteresowanych stron i czasami sprzeczne poglądy na temat REC i lokalnych rozwiązań energetycznych w norweskim systemie energetycznym. Lokalne rozwiązania energetyczne (w tym REC) są postrzegane zarówno jako cenny i niezbędny element transformacji energetycznej, ale także jako potencjalny element zakłócający, ponieważ stanowią wyzwanie dla dzisiejszego scentralizowanego systemu dystrybucji energii i podziału kosztów sieci. Aby zapewnić odpowiedni rozwój, istnieje ciągła potrzeba dialogu pomiędzy różnymi aktorami i decydentami w celu zapewnienia regulacji wspierających i warunków ramowych, które otwierają możliwości dla aktorów oddolnych (a tym samym korzyści dla społeczności), jak również zapewniają optymalny system dla bezpieczeństwa energetycznego i sprawiedliwego podziału kosztów.

SPOTLIGHT

Niemieckie Biuro Interesariuszy

Niemieckie biuro zaangażowało podstawową grupę około 50 interesariuszy oraz szerszą grupę około 100 interesariuszy. Interesariusze pochodzą głównie z regionu docelowego Turynii i regionu modelowego Szlezwik-Holsztyn, ale także z innych niemieckich krajów związkowych i organizacji na poziomie krajowym. Powtarzającym się punktem dialogu z zainteresowanymi stronami była transpozycja RED II i jej postanowień dla REC w Niemczech. Jednym z kluczowych wniosków zatwierdzonych przez uczestniczące ministerstwa odpowiedzialne za regiony docelowe i modelowe jest to, że wciąż нефункционujące rozporządzenie w sprawie współdzielenia energii stanowi piętę achillesową dla włączenia REC do głównego nurtu polityki w Niemczech i że zdecydowane działania są uważane za konieczne.

COME RES stworzyła cztery regionalne plany działania na rzecz rozwoju REC, które określają konkretne działania, które powinny/będą podjęte w celu stworzenia sprzyjających ram w regionach docelowych COME RES. Uciążliwe i długie procesy rejestracji, wydawania zezwoleń i licencji, ale także przeszkody administracyjne związane z projektowaniem i funkcjonowaniem REC pozostają główną barierą, zwłaszcza że wiele z nich opiera się na wolontariuszach.

Działania mające na celu usunięcie tej bariery obejmują uproszczenie procedur administracyjnych (zwłaszcza w przypadku projektów na małą skalę, w które REC często się angażują), sesje informacyjne z organami wydającymi zezwolenia w celu wyjaśnienia kwalifikowalności i zakresu działania REC, lub całkowite wyjęcie spraw z rąk REC poprzez zapewnienie pomocy technicznej w zakresie składania wniosków o licencje, modeli biznesowych, zasad finansowych, planowania technicznego i wdrażania itp.

SPOTLIGHT

Plan działania dla regionu Norte

Plan działania dla regionu Norte w Portugalii przewiduje utworzenie (lokalnych) menedżerów procesu, którzy towarzyszyliby potencjalnym REC w całym procesie - od koncepcji do fazy operacyjnej. Osoby takie mogłyby być lokalnym personelem technicznym (z agencji energetycznych, władz lokalnych), który ma również bezpośrednie połączenie z krajowymi organami regulacyjnymi i jednostkami licencjonującymi.

SPOTLIGHT

Plan działania dla Małopolski

Plan działania dla Małopolski obejmuje utworzenie inkubatora społeczności energetycznej w celu przetestowania wykonalności REC przed fazą wdrożenia, zwolnienia podatkowe dla REC, jak również umożliwienie samorządom lokalnym łatwiejszego dostępu do informacji na temat podłączenia do sieci na ich terenie.

SPOTLIGHT

Plan działania dla Wysp Kanaryjskich

Plan działania dla Wysp Kanaryjskich obejmuje środki mające na celu promowanie uproszczenia procedur administracyjnych dla projektów związanych z samokonsumpcją, jak również zatrudnianie i szkolenie zasobów ludzkich w celu przyspieszenia wdrażania REC w radach miejskich i samorządach lokalnych. Przewiduje on również działania mające na celu ustanowienie procesu dialogu pomiędzy dystrybutorami energii elektrycznej a podmiotami publicznymi.

SPOTLIGHT

Plan działania dla regionu Apulia

Ten plan działania dla regionu Apulia we Włoszech przewiduje dalsze rozpowszechnianie doświadczeń zdobytych w trakcie procesu transferu OZE w ramach COME, zwłaszcza w zakresie modeli biznesowych. Dodatkowo przewiduje się opracowanie narzędzia, które będzie wspierać rozwój REC poprzez zapewnienie powiązania z innymi REC w regionie i na poziomie krajowym.

Najlepsze praktyki w całej Europie. Co można przenieść?

Istnieje coraz więcej inicjatyw energetycznych realizowanych przez społeczności lokalne, ale co sprawia, że jedna z nich jest najlepszą praktyką, szczególnie biorąc pod uwagę fakt, że każda REC jest usytuowana w swoim własnym, unikalnym kontekście?

COME RES zdołał wydestylować istotę wielu inicjatyw w celu wyróżnienia 10 najlepszych praktyk, które mają wyższy stopień ogólnego zastosowania i są częściowo możliwe do przeniesienia do innych ustawień regulacyjnych, społecznych i ekonomicznych. Uczenie się na podstawie innych doświadczeń może dostarczyć użytecznych wskazówek, w jaki sposób pokonać bariery wdrożeniowe i zwiększyć absorpcję rynkową OZE w regionach docelowych. Dokładne porównanie 10 najlepszych praktyk doprowadziło do zrozumienia, że udany projekt REC musi:

- i) Polegać na niektórych pozytywnych czynnikach kontekstowych (społecznych/kulturowych, środowiskowych i politycznych)
- ii) Zaprojektować modele finansowe i organizacyjne dostosowane do specyficznego kontekstu lokalnego
- iii) Uzyskać wsparcie od władz publicznych
- iv) Zapewnić pewien stopień otwartości i inkluzywności
- v) Włączyć innowacyjnych aspektów, które tworzą wartość

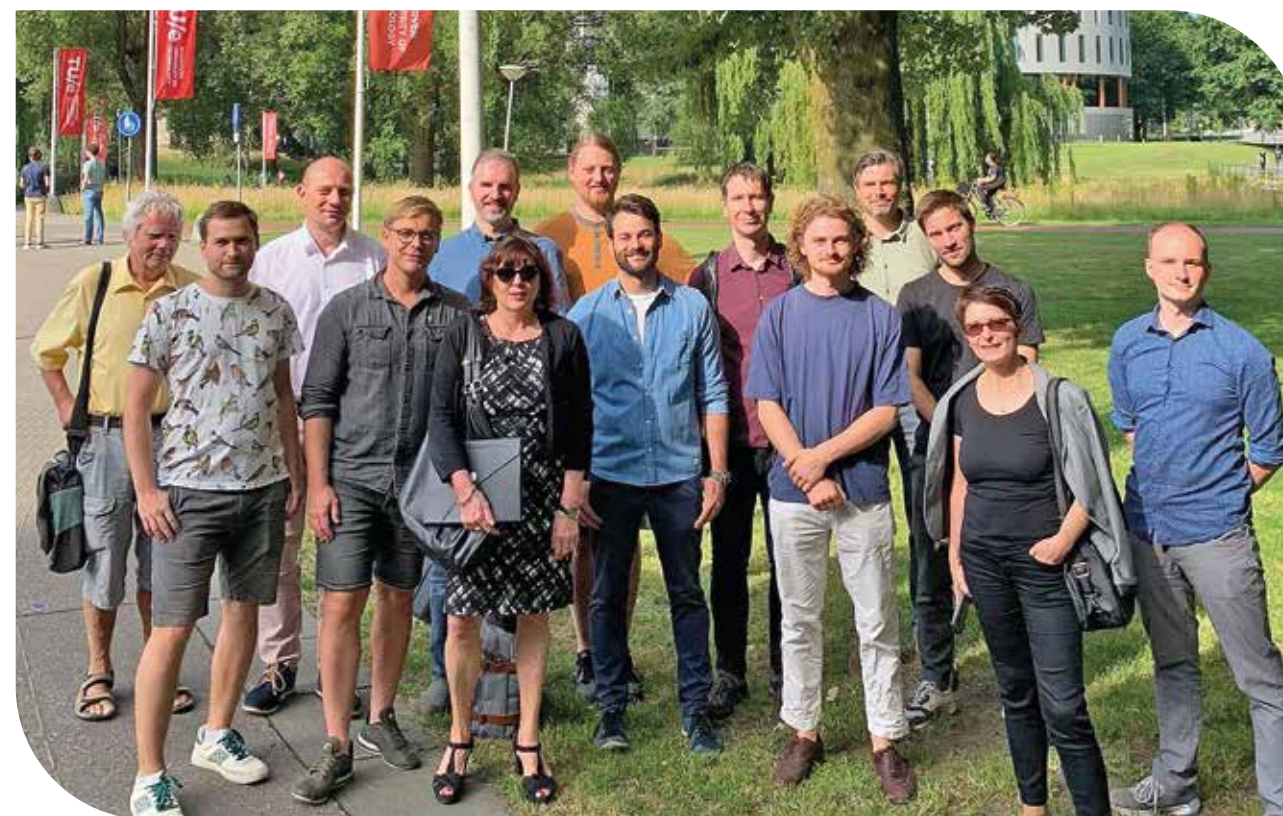
Chociaż kombinacja czynników wpływa na sukces projektu, jasne jest, że większość najlepszych praktyk otrzymała pewien rodzaj wsparcia finansowego i ze strony władz publicznych, co było kluczowe dla ich sukcesu.

Nie ma jednego uniwersalnego rozwiązania dla danego REC. Każdy projekt jest unikalny, stoi przed wyjątkowymi wyzwaniem i możliwościami, zakorzenionymi w lokalnym kontekście. Niezależnie od wyjątkowości każdego REC, możliwe jest uczenie się od innych: Analizowane najlepsze praktyki każda z nich miała określone elementy, które mają pewne uniwersalne zastosowanie, a w ramach projektu zmaterializowało się to w ramach tzw. „map drogowych transferu”, które identyfikowały konkretne działania w zakresie adaptacji elementów danej najlepszej praktyki do innego regionu. W sumie, cztery transfery najlepszych praktyk zostały zainicjowane przez COME RES.

→ Utworzono zespół transferowy składający się z przedstawicieli niemieckiego kraju związkowego

Turyngia oraz przedstawicieli holenderskich prowincji Gelderland i Noord-Brabant w celu odwiedzenia i zapoznania się z trzema holenderskimi najlepszymi praktykami dotyczącymi wspólnot energetycznych. W Holandii grupa dowiedziała się i zebrała informacje na temat „wielofunkcyjnych Ogrodów Energii”, obywatelskiej farmy wiatrowej „de Spinder” i wspólnotowej wirtualnej elektrowni w Loenen od informatorów z pierwszej ręki i na miejscu. Niemieccy interesariusze uznali koncepcję Ogrodu Energetycznego za tę, która może być powielona w kontekście Turyngii. Ta najlepsza praktyka polega na tworzeniu wielofunkcyjnych i bioróżnorodnych parków energetycznych dla i ze społecznością lokalną, które oferują zarówno usługi rekreacyjne i edukacyjne. Wytwarzanie energii idzie w parze z przyrodą i rekreacją, a lokalni mieszkańcy w wysokim stopniu przejmują inicjatywę. Przeniesienie tej koncepcji do Turyngii jest obiecujące i zespół zdecydował się na kilka konkretnych działań, aby ułatwić transfer. Obejmuje to przygotowanie broszury z podstawowymi elementami Ogrodów Energetycznych i podobnych koncepcji w Turyngii, a następnie przygotowanie kryteriów identyfikacji i wyboru potencjalnego miejsca dla Ogrodu Energetycznego.

→ Rozpoczęto również prace nad przeniesieniem doświadczeń Ecopower do miasta Valfortore we Włoszech. Dobrze funkcjonująca spółdzielnia energetyczna Ecopower została założona we Flandrii (Belgia) i pokazuje, jak doświadczona spółdzielnia może rozwijać i planować działania oraz jak może wyglądać współpraca z innymi wspólnotami energetycznymi. Działając jako licencjonowany dostawca, jej model producenta/dostawcy jest interesujący również dla innych regionów. Jednak również w tym przypadku ograniczenia nałożone przez krajowe ramy pokazują swój wpływ. Włoskie ustawodawstwo nie zezwala obecnie REC na działanie w charakterze dostawców energii. Niemniej jednak, doświadczenie z zaangażowaniem obywateli oraz silna rola, jaką gmina Eeklo odegrała w osiągnięciu sukcesu Ecopower, były inspirujące dla włoskich kolegów i opracowano kilka działań dotyczących tego, jak lepiej zaangażować obywateli do udziału w projekcie oraz jak wykorzystać dostępne krajowe systemy finansowania

→ Holendersko-niemiecki zespół ds. transferu COME RES

w celu opłacenia inwestycji w nowe elektrownie fotowoltaiczne, podobnie jak miało to miejsce w fazie początkowej Ecopower.

→ Rozpoczęto również transfer, aby rozważyć możliwość zastosowania podejścia REC napędzanego przez gminę z włoskiego miasta Magliano Alpi na Łotwę. Ten transfer jest przedstawiony w następnym rozdziale dotyczącym finansowania.

COME RES nie tylko zainicjował procesy transferu społeczności energetycznej ponad granicami, ale także przeprowadził działania związane z transferem w obrębie krajów.

→ W Hiszpanii utworzono zespół ds. transferu, który ma ułatwić przeniesienie podejścia wspólnoty energetycznej COMPTem do innych regionów, a konkretnie na Wyspy Kanaryjskie. COMPTem-Enercoop jest spółdzielnią energetyczną non-profit, której celem jest generowanie rabatów na rachunkach za energię dla członków, a docelowo dostarczanie 100% energii odnawialnej do całej wioski Crevillent. Wizyty zainspirowały do działania i postanowiono stworzyć przewodnik specjalnie dla hiszpańskich władz lokalnych, jak promować podobne REC. Model „REC jako usługa” firmy COMPTem został uznany za szczególnie możliwy do powielenia.

Podejście to pozwala nowym członkom społeczności energetycznej uniknąć dokonania początkowej inwestycji lub płatności z góry w momencie przystąpienia do REC. Zamiast tego, inwestycja początkowa jest pokrywana za pomocą pożyczki w wybranej (najlepiej etycznej) instytucji finansowej, zaaranżowanej przez spółdzielnię. Po uruchomieniu instalacji, 50% oszczędności finansowych uzyskanych z oszczędności energetycznych instalacji jest wykorzystywane na spłatę pożyczki, natomiast drugie 50% oszczędności finansowych jest wykorzystywane do wprowadzenia zniżki na rachunku za energię elektryczną.

Te cztery przypadki pokazały, że rzeczywiście możliwe jest uruchomienie transferu najlepszych praktyk lub elementów takich praktyk ponad granicami państwowymi lub w ich obrębie i kontynuowanie udanej współpracy zapoczątkowanej w ramach COME RES również po zakończeniu projektu. Konferencja końcowa projektu obejmuje podpisanie protokołów ustaleń (MoU) pomiędzy kilkoma zainteresowanymi stronami zaangażowanymi w proces transferu, aby zachęcić do jego kontynuacji w przyszłości.

Szanse i wąskie gardła w finansowaniu wspólnot energii odnawialnej

Finansowanie pozostaje kluczowym wyzwaniem (ale także szansą) dla każdej REC. Umożliwienie członkom nabycia udziałów (finansowanie kapitałowe) jest najbardziej znaną taktyką dla inicjatyw energetycznych społeczności. W rzeczywistości sposoby finansowania są o wiele bardziej zróżnicowane i mogą obejmować wszystko, od pozyskania kapitału dłużnego, do dedykowanego finansowania zaangażowanego zapewnianego przez władze krajowe/regionalne lub lokalne.

COME RES przeanalizował zatem, w jakim stopniu istnieją solidne mechanizmy wsparcia i finansowania oraz czy ustanowione mechanizmy finansowania odnawialnych źródeł energii w wystarczającym stopniu spełniają potrzeby REC.

Podstawowym podejściem była ocena zakresu, w jakim sprawdzone modele biznesowe i finansowe REC mogą zostać przeniesione do innego regionu w innym kraju oraz zrozumienie czynników, które wpływają na sukces modelu w jednym kontekście, ale potencjalnie nie w drugim. Ogólne ramy polityczne odgrywają tu również rolę, ponieważ bariery regulacyjne (np. dotyczące współdzielenia energii oraz ograniczeń w korzystaniu z sieci/zaopatrzenia w energię elektryczną) w znacznym stopniu utrudniają skuteczne modele biznesowe i systemy finansowania REC. Dotyczy to również barier decyzyjnych w zakresie inwestycji finansowych.

Wniosek jest taki, że nie istnieje „uniwersalne” podejście do finansowania REC, ponieważ warunki wstępne w państwach członkowskich są po prostu zbyt różne. Chociaż model finansowy może wydawać się prosty, przestrzeganie opłat sieciowych, opłat koncesyjnych, podatków od energii elektrycznej oraz różnych innych

opłat, jak również przepisów podatkowych, stanowi przeszkodę dla realizacji opłacalnego projektu w wielu regionach. Podobne rozważania pojawiają się, gdy weźmie się pod uwagę ograniczenia dotyczące bliskości nałożone przez kilka państw członkowskich, które utrudniają REC skuteczne pozyskiwanie kapitału poza najbliższym otoczeniem oraz ograniczenie działalności REC do sieci niskiego napięcia. Niewielkie REC często muszą polegać na pracy wolontariuszy, co stanowi wyzwanie dla spójności projektu w dłuższym okresie. Koszty zewnętrznych ekspertów lub instytucjonalne, prawne koszty opłat za nadzór mogą również stanowić barierę dla wdrażania REC. Gospodarstwa domowe o niskich dochodach często nie mogą partycypować w wysokich kosztach wstępnych i są w większości wykluczone lub nie są zainteresowane uczestnictwem w REC, nawet jeśli mogłoby to pomóc im w obniżeniu rachunków za energię. Ważne byłoby, aby społeczności lokalne pomagały i angażowały się w REC, ale nadal wiele regionów boryka się z brakiem wystarczających strategii wspierania lokalnych społeczności energetycznych, czy to poprzez finansowanie, inicjatywy promocyjne i informacyjne, działania szkoleniowe czy rozpowszechnianie narzędzi wsparcia technicznego. Istnieją jednak wyjątki:

SPOTLIGHT

Wspólnotowe fundusze energetyczne w Holandii i Niemczech zapewniające finansowanie początkowe

Prowincje Holandia Południowa, Utrecht, Limburgia i Drenthe utworzyły specjalny „fundusz rozwoju” zapewniający finansowanie początkowe i kapitał ryzyka w celu sfinansowania kosztów wstępnych, które zostaną później spłacone, jeśli projekty zakończą się sukcesem. Podobny fundusz został utworzony przez rząd landu Szlezwik-Holsztyn w północnych Niemczech. Jego „Obywatelski Fundusz Energetyczny” pomaga projektom w fazie planowania i rozruchu oraz zmniejsza ryzyko finansowe. Ten odnawialny fundusz pomaga również złagodzić trudności, z jakimi borykają się lokalne inicjatywy w związku z niepewnością modelu aukcyjnego. Zainspirowane przykładem Szlezwiku-Holsztyna rządy landów Turynii i Nadrenii Północnej-Westfalii postanowiły utworzyć podobne fundusze, a rząd federalny uruchomił program wsparcia zapewniający finansowanie rozruchu obywatelskich spółek energetycznych w dziedzinie energii wiatrowej.

Ogólnie rzecz biorąc, dostosowanie do warunków krajowych i rynkowych jest niezbędne do ustanowienia dobrze funkcjonującego i zrównoważonego modelu biznesowego dla REC. Mimo że REC nie powinny działać wyłącznie w oparciu o względy ekonomiczne, motywów takich nadal odgrywają ważną rolę w każdym projekcie REC, ponieważ muszą one być samowystarczalne i zrównoważone finansowo w perspektywie długoterminowej.

- W przypadku holenderskich Ogrodów Energetycznych stwierdzono, że podstawowy model biznesowy, oparty na pozyskiwaniu środków finansowych poprzez kapitał własny, a następnie sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej do sieci, może być (stosunkowo) łatwo powielony w Turynii. Niemieckie ustawodawstwo zapewnia dostęp do premii rynkowych dla zakładów energetycznych, w tym otwartych farm słonecznych. Jednakże, podobnie jak w przypadku holenderskich Ogrodów Energii, istnieje potrzeba uzupełnienia finansowania takiego projektu poprzez dodatkowe środki, np. ustanowienie fundacji, grantów lub kapitału dłużnego w celu pokrycia wydatków na elementy ekologiczne/rekreacyjne i edukacyjne. Analiza tego szczególnego przypadku dostarcza dowodów na to, że poprawa ogólnych ram umożliwiających ułatwienie realizacji modeli biznesowych REC. Ostatnie zmiany polityki w Niemczech zwalniają obywatelskie spółki energetyczne (w tym spółdzielnie energetyczne) z udziału w aukcjach, co znacznie odciąża takie projekty i zmniejsza ryzyko.
- Rozważając zastosowanie modelu biznesowego Ecopower w kontekście włoskiego regionu Apulia, okazało się, że włoskie ustawodawstwo ogranicza rozwój podobnych modeli biznesowych po prostu dlatego, że

włoski ustawodawca nie przewiduje możliwości, aby REC stały się dostawcami energii, a zatem sprzedawały ją na rynku. Zamiast tego, spółdzielnia energetyczna Roseto (która znajduje się w regionie docelowym Apulia) opracowała podejście, w którym gmina udostępnia niektóre ze swoich budynków i przestrzeni publicznych do instalacji paneli PV. Przedsiębiorstwo energetyczne instaluje następnie panele na własny koszt, dzięki czemu REC nie musi ponosić bezpośrednich kosztów. Korzyści uzyskane z oszczędności są częściowo zwracane przez REC przedsiębiorstwu energetycznemu, a częściowo reinwestowane w REC. Takie podejście przynosi znaczne korzyści również obywatelom, ponieważ nie muszą oni bezpośrednio inwestować i czerpią korzyści z oszczędności na rachunkach za energię.

- Przeniesienie włoskiego przypadku „Energy City Hall REC-1” na Łotwę pokazało, że podstawowy model biznesowy, który opiera się na samozużyciu energii elektrycznej, dzieleniu się nią i sprzedaży nadwyżek, może być zastosowany w kontekście łotewskim, zwłaszcza biorąc pod uwagę duże znaczenie gminy pełniącej rolę mediatora. Stosując elementy modelu zastosowanego w Magliano Alpi, można stworzyć wartość dodaną poprzez promowanie modeli biznesowych społeczności energetycznej opartych na samowystarczalności energetycznej, jak również możliwości sprzedaży nadwyżek energii elektrycznej na rynku energetycznym, na co zezwala łotewskie ustawodawstwo. W celu złagodzenia ubóstwa energetycznego, dostawa energii elektrycznej do budynków mieszkalnych, jak również włączenie mieszkańców ubogich energetycznie bezpośrednio do REC będzie badane zgodnie z modelem z Magliano Alpi.

SPOTLIGHT

Finansowanie REC we Włoszech

We Włoszech rozumie się, że w celu przezwyciężenia ubóstwa energetycznego i wsparcia lokalnych gospodarek, należy nadal rozwijać specyficzne wsparcie dla rozwoju i wdrażania REC na obszarach marginalnych i miejskich przedmieściach. W ramach włoskiego Planu Odporności i Odbudowy, kwota 2,2 mld euro jest przeznaczona na wsparcie REC w gminach liczących mniej niż 5 000 mieszkańców. Powinno to również pomóc w przeciwdziałaniu wyludnianiu się tych obszarów. Szacuje się, że każda gmina otrzyma do 1.000.000 euro. Co bardzo ważne, Włochy już teraz zapewniają ekonomiczną zachętę do dzielenia się energią. REC uzyskują 110 EUR/MWh za produkcję energii elektrycznej plus 9 EUR/MWh jako zwrot kosztów nieponiesionych za korzystanie z sieci elektrycznej.

Samorządy lokalne/regionalne i wspólnoty energii odnawialnej - dream team

Istnieje jeden powtarzający się motyw, który można podkreślić w trakcie analiz prowadzonych w ramach projektu COME RES. Regionalne wspólnoty energetyczne, które otrzymują pewnego rodzaju wsparcie ze strony lokalnych i/lub regionalnych władz publicznych, mają duże szanse na odniesienie sukcesu, zwłaszcza w fazie początkowej.

Fakt ten jest aktywnie wspierany przez instytucje europejskie, a kilka państw członkowskich opracowuje specjalne wsparcie dla władz publicznych, aby umożliwić im działanie w charakterze mediatorów, animatorów i uczestników REC. W szczególności gminy są kluczowymi uczestnikami REC ze względu na ich nieodłączny interes w tworzeniu korzyści społeczno-gospodarczych w ramach lokalnego planowania w zakresie klimatu i energii.

Jak wykazano w dobrych i najlepszych praktykach COME RES, władze publiczne mogą podjąć wiele działań wspierających rozwój REC.

- Mogą oferować społecznościom energetycznym możliwość udziału w przetargach publicznych. Może to przyjąć różne formy np. poprzez włączenie obowiązkowego udziału obywateli w procedurach zamówień publicznych na energię odnawialną oraz włączenie szczegółowych przepisów związanych z zamówieniami na energię elektryczną/ciepło dla budynków publicznych.
- Mogą one udostępniać przestrzeń publiczną/ dachy na potrzeby instalacji aktywów należących do REC. Może to również przybrać formę umów leasingowych w celu znacznego obniżenia kosztów inwestycji. Koncesja na niewykorzystaną przestrzeń publiczną byłaby skutecznym sposobem na zapewnienie REC wymaganego terenu.
- Mogą one podnosić świadomość i w sposób widoczny wspierać działania REC, aby uczynić uczestnictwo w REC bardziej atrakcyjnym dla dodatkowych obywateli.
- Mogą dzielić się personelem miejskim i zasobami, np. dołączyć do zarządu wspólnoty energetycznej.
- Mogą sami stać się częścią wspólnoty energetycznej, przyjmując rolę lidera i wzbudzając zaufanie, które wynika z faktu, że samorząd lokalny jest bezpośrednią częścią REC.
- Mogą wyznaczyć konkretne cele w zakresie promowania wspólnot energetycznych i uczynić je trwałym elementem planów klimatyczno-energetycznych.
- Mogą one zaoszczędzić koszty i chronić wrażliwe gospodarstwa domowe.
- Mogą łączyć różnych interesariuszy i promować innowacje poprzez współtworzenie i cytowanie.
- Mogą one korzystać ze zwiększonego bezpieczeństwa dostaw, elastyczności i odporności lokalnych sieci.
- Mogą czerpać korzyści finansowe z zaangażowania w REC, np. w wyniku stabilnych wpływów z podatków od działalności gospodarczej i dostępu do lokalnych źródeł energii odnawialnej.
- Mogą współpracować z instytucjami finansowymi w celu stworzenia publicznych lub prywatno-publicznych funduszy awaryjnych jako zabezpieczenia dla REC przy ubieganiu się o kredyt.

SPOTLIGHT

Ecopower

Pierwszym kamieniem milowym udanej podróży Ecopower było wygranie przetargu ogłoszonego przez miasto Eeklo, który pozwolił spółdzielni energii odnawialnej zbudować trzy turbiny wiatrowe w latach 2001-2002. Miasto poszukiwało partnera do budowy farmy wiatrowej na swoim terenie, aby zainicjować partycypację obywatelską. Od tego czasu kilka miast i gmin poszło za tym przykładem. Ecopower działa obecnie na poziomie krajowym i dostarcza zieloną energię elektryczną do regionu flamandzkiego, a instalacje do produkcji energii odnawialnej znajdują się w całej Belgii.

SPOTLIGHT

Energy City Hall REC 1

Ten REC, utworzony w 2020 roku, jest kluczowym przykładem tego, jak gminy mogą samodzielnie tworzyć wspólnoty energetyczne. Gmina Magliano Alpi, Włochy, zainicjowała wspólnotę energetyczną wraz z pięcioma prywatnymi obywatelami, z instalacją PV o mocy 20 kW na dachu ratusza. Obecnie trwają prace nad większą mocą. REC, którego burmistrz jest przewodniczącym, jest wyposażony w platformę Internetu Rzeczy (IoT) do zarządzania przepływem energii i przydzielania korzyści pochodzących ze wspólnej energii swoim członkom. Celem REC jest uczynienie ratusza, biblioteki, gimnazjum i szkół miejskich samowystarczalnymi. Kolejnym celem jest wymiana nadwyżek energii pomiędzy uczestniczącymi w projekcie rodzinami i małymi przedsiębiorstwami. Ogólna redukcja kosztów energii dla osób uczestniczących w projekcie to kolejna korzyść, przyczyniająca się do złagodzenia ubóstwa energetycznego na tym obszarze.

SPOTLIGHT

Wspólnoty energetyczne w łotewskich budynkach mieszkalnych

Gmina Mārupe pozycjonuje się jako zielona gmina skupiona na inteligentnych rozwiązaniach i aktywnie organizuje kampanie publiczne na temat zielonej energii. W szczególności gmina promuje wspólnoty energetyczne jako część swojego planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP). We współpracy z Regionalnym Zarządem Planowania w Rydze, gmina ułatwiła instalację paneli fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych we współpracy ze stowarzyszeniami właścicieli budynków. 85% inwestycji w każdym z projektów pilotażowych zostało sfinansowane z projektu UE „Energize Co2mmunity”, a pozostałe 15% zostało pokryte z funduszy krajowych. Właściciel zainstalowanego sprzętu solarnego, Region Planowania Ryga, wypożycza sprzęt gminie Mārupe, która z kolei udostępnia go do użytku stowarzyszeniom właścicieli domów. Po zakończeniu tej trójstronnej umowy instalacje fotowoltaiczne staną się własnością stowarzyszeń właścicieli domów. Mieszkańcy budynków korzystają z rabatów na rachunkach za energię.

SPOTLIGHT

COMPTEN – Enercoop

Ten projekt REC powstał w wyniku współpracy pomiędzy spółdzielnią energetyczną Enercoop a samorządem lokalnym Crevillent jako ogólnowioskowa wspólnota energetyczna. Obecnie uczestniczy w niej 65 gospodarstw domowych, ale przewiduje się, że w dłuższej perspektywie czasowej wspólnota energetyczna obejmie do 30 000 mieszkańców. Działania obejmują zbiorową samokonsumpcję, magazynowanie, optymalizację przepływów energetycznych i ekonomicznych instalacji, współdzielenie energii elektrycznej z wykorzystaniem blockchain oraz aplikację mobilną dla mieszkańców z informacjami o ich zużyciu energii. Dodatkowo, aby obniżyć barierę uczestnictwa dla obywateli, nie są potrzebne żadne początkowe indywidualne inwestycje. Rozszerzenie REC na całą wieś będzie oznaczało wykorzystanie obecnie pustych przestrzeni dachowych i terenów publicznych. Gmina zapewnia wsparcie administracyjne dla Enercoop. Gmina pozwoli również na instalację paneli słonecznych PV na dachach samorządowych i już zezwoliła na wykorzystanie publicznych, nieużywanych gruntów do budowy większych instalacji do wytwarzania energii słonecznej. Dodatkowo samorząd wojewódzki zapewnił dwie stacje ładowania e-mobilności.

Należy wspomnieć, że warunki ramowe dla współdzielenia energii są w Hiszpanii stosunkowo korzystne, a na poziomie regionalnym wspólnoty autonomiczne i gminy zapewniają zachęty do tworzenia instalacji do samodzielnej konsumpcji w postaci dotacji, subwencji i zwolnień podatkowych.

SPOTLIGHT

Spółdzielnia mieszkaniowa Røverkollen

Ta spółdzielnia mieszkaniowa dostarcza odnawialną energię elektryczną mieszkańcom, aby mogli oni ładować swoje pojazdy elektryczne (EV) po obniżonych kosztach oraz zapewnić przewidywalność i bezpieczeństwo dotyczące potrzeb ładowania. W sierpniu 2021 roku 8 na 10 nowych samochodów sprzedanych w Norwegii było pojazdami elektrycznymi, a miasto Oslo jest bardzo zainteresowane wspieraniem dalszego upowszechniania transportu elektrycznego, a tym samym zwiększeniem elastyczności systemu energetycznego w celu zmniejszenia obciążeń szczytowych. Projekt obejmuje produkcję energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych za pomocą dachowych instalacji fotowoltaicznych oraz inteligentny system planowania ładowania EV, który równoważy popyt z dostępnymi dostawami w celu zapewnienia optymalnej efektywności energetycznej i uniknięcia szczytowego zapotrzebowania w systemie elektroenergetycznym Oslo. Wspólnota energetyczna skupia wszystkich mieszkańców spółdzielni mieszkaniowej Røverkollen.

”

Poprzez lokalną własność, zbiorową samokonsumpcję i dzielenie się energią, wspólnoty energii odnawialnej okazują się być skuteczne w zmniejszaniu kosztów energii ponoszonych przez ludzi, jednocześnie zwiększając akceptację dla infrastruktury energii odnawialnej.“

Dr. Maria Rosaria Di Nucci, Koordynator COME RES
Research Center for Sustainability, Freie Universität Berlin

One-Stop-Solution dla wszystkiego o energetyce wspólnotowej: Platforma Wspólnoty Energetycznej

W celu dalszego promowania dobrych praktyk związanych z REC, COME RES stworzyło Platformę Wspólnoty Energetycznej, internetową i ogólnodostępną platformę, będącą wynikiem współpracy REScoop.eu i kilku projektów europejskich. Celem jest zebranie w jednym miejscu wszystkich zasobów, które mogą wspierać obywateli i innych organizatorów w realizacji ich inicjatyw na rzecz społeczności energetycznej.

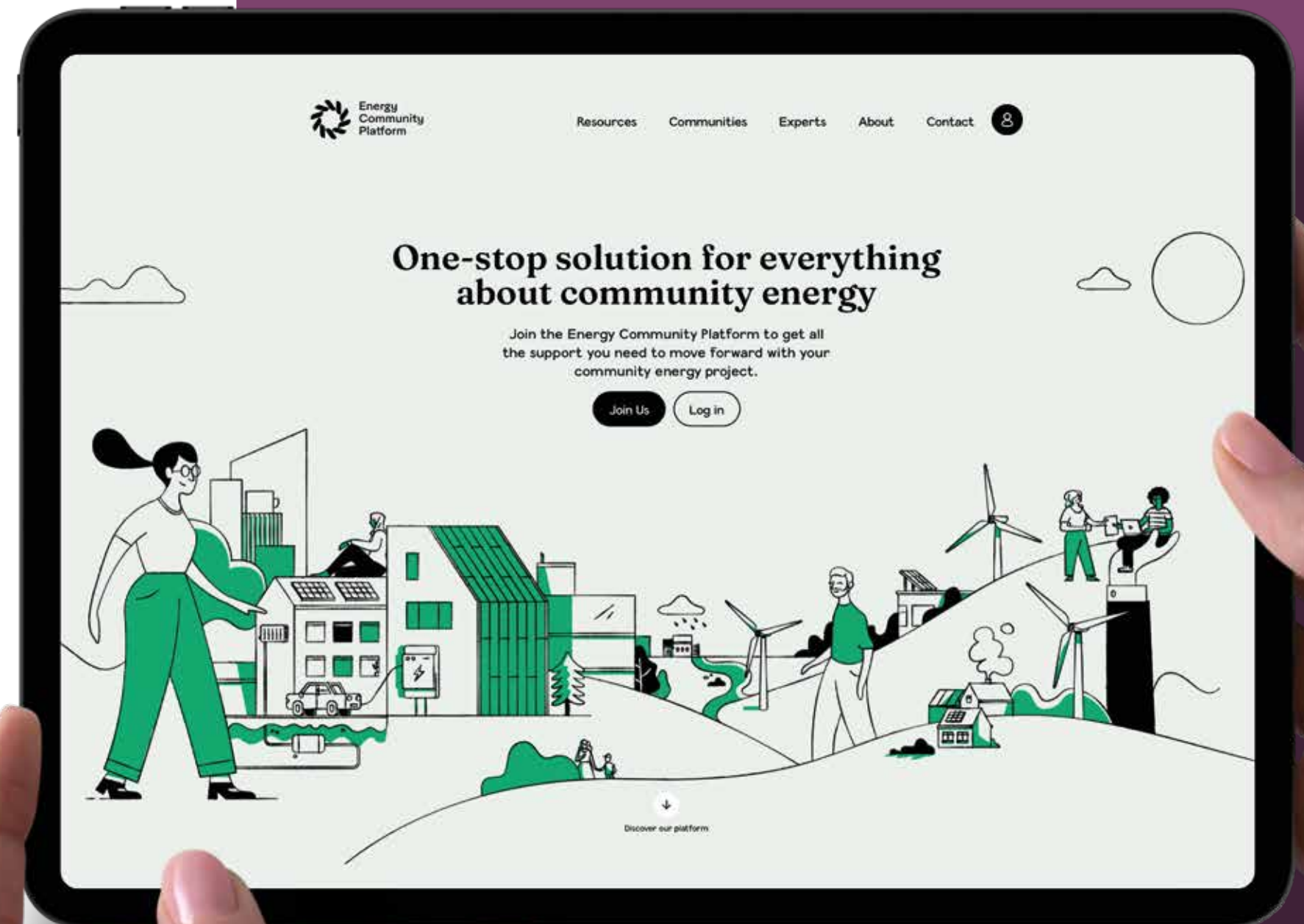
Platforma Wspólnoty Energetycznej została opracowana z myślą o tym, aby stać się „kompleksowym rozwiązaniem dla wszystkiego, co związane z energetyką wspólnotową”. Biorąc pod uwagę liczne zasoby i narzędzia dostępne w celu pomocy lokalnym aktorom w tworzeniu projektów społeczności energetycznej, które są rozproszone na wielu różnych stronach internetowych, platforma ułatwia dostęp do tych zasobów poprzez ich koncentrację w jednym i widocznym miejscu. Platforma gromadzi również szeroki zbiór zasobów i narzędzi uporządkowanych według obszaru/tematu lub działalności i umożliwia zarejestrowanym inicjatywom wspólnot energetycznych otrzymanie dostosowanych do ich profilu zaleceń dotyczących działań.

Dodatkową atrakcją jest to, że platforma zapewnia test dojrzałości i kartę wyników zrównoważonego rozwoju, które mogą być wykorzystane przez inicjatywy społeczności energetycznej do oceny ich etapu rozwoju i wpływu.

Mapa społeczności energetycznej zawiera przykłady społeczności energetycznych z całej Europy. Mapa posiada stale rosnącą bazę danych inicjatyw wspólnot energetycznych, gdzie społeczności mogą zaprezentować swoje inicjatywy i nawiązać kontakt z innymi inicjatywami.

Platforma sprzyja tworzeniu (i ciągłemu rozwojowi) sieci ekspertów, którzy wspierają inicjatywy wspólnotowe w realizacji ich projektów, a także udostępnia listę ekspertów w całej Europie.

www.energycommunityplatform.eu

Perspektywy

Pod koniec projektu pojawiają się pozytywne sygnały, że infrastruktura utworzona wraz z ustanowieniem krajowych biur interesariuszy znajdzie sposoby na umożliwienie dalszej współpracy, a główni interesariusze wykorzystają wszystkie możliwości, aby zapewnić kontynuację tych sieci.

W kilku przypadkach powstają już produkty uboczne działalności biur. Na przykład proces transferu ułatwiony przez COME RES w Hiszpanii zainicjował ramy współpracy, która będzie kontynuowana pomiędzy wybraną organizacją mentorską (promotorzy najlepszych praktyk COMPTeM) a Radą Energetyczną Gran Canarii, co doprowadziło do rozwoju polityki i stworzenia REC w docelowym regionie Wysp

Kanaryjskich. Kolejnym krokiem jest obecnie podpisanie kilku protokołów ustaleń (MoU), które nieformalnie wyrażą zobowiązanie podmiotów zaangażowanych w trzy przypadki transnarodowych i krajowych działań związanych z transferem do kontynuowania dialogu i współpracy rozpoczętej w ramach biur krajowych również po zakończeniu projektu COME RES.

Przydatne zasoby

D2.1 Assessment report on technical, legal, institutional and policy conditions

D2.2 Assessment Report on Technical, Legal, Institutional and Policy Conditions in the COME RES countries

D2.3 Synthesis case studies drivers and barriers

D3.3 Final Consolidated Summary Report of Desk Activities in the Target Regions

D3.5 Four proposals for action plans to enhance the development of RECs in target regions

D4.2 Report on novel financing instruments for RECs

D4.3 Report on tailor-made business models for RECs in four selected target regions

D5.2 Good practice portfolio

D5.3 Synthesis report based on in-depth assessment of 10 transferable best practices

D6.2 Four capacity development and transfer workshop reports

D6.3 Four best practice transfer roadmaps for learning regions

D7.1 Comparative Assessment of enabling frameworks for RECs and Support Scheme Designs

D7.3 Final Policy Report and Recommendations

 The logo for COME RES features the word "COME" in a bold, blue, sans-serif font, followed by a stylized green leaf icon, and then the word "RES" in the same blue font. The entire logo is set against a light green, rounded rectangular background.

Advancing Renewable
Energy Communities

Kontakt →

info@come-res.eu

www.come-res.eu

@comeres_eu

COME RES project

Koordynator Projektu →

Research Centre for Sustainability

Freie Universität Berlin, Dr. Maria Rosaria Di Nucci

Partnerzy →

Projekt finansowany jest w ramach unijnego programu badań i innowacji Horyzont 2020, zgodnie z warunkami umowy o dofinansowanie, nr 953040. Wyłączna odpowiedzialność za treść niniejszego dokumentu spoczywa na projekcie COME RES i niekoniecznie odzwierciedla stanowisko UE.